

Виктор Костов

ХРИСТИЯНСТВО И НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ

*Ако нямаш криминално досие не означава,
че не си нарушил закона, а че ние не
сме си свършили работата.*

*– Феликс Дзержински,
основател на съветските
тайни служби*

Abstract: Viktor Kostov, *Christianity and National Security*.

The article addresses the interaction between the Christian faith in post-communist Bulgaria with social and political remnants of extreme suspicion of religion, inherited by the Communist totalitarian regime. Biblical comparisons are drawn for the purpose of illustrating the overarching moral and spiritual importance of the historical period discussed. Religious pluralism is juxtaposed to the doctrine that such variety is a threat to national unity. National security is placed also in the context of human rights, especially freedom of conscience, speech and religion, as these apply to the interaction between the Christian faith and society. Finally, conclusions and recommendations to the church are drawn in the end.

Keywords: *Church and Security, Freedom of Religion, Politics and Christianity, Human Rights*

Когато говорим за тези две категории – християнство и национална сигурност, можем да сме убедени, че исторически и политически те са противопоставими категории. Причината за това не се съдържа в „поддривната дейност“ на християните. Напротив, вярващите в Христос са били винаги обвързани от заповедите за любов към ближния и почтително отношение към светските управници

(препратки под линия от Библията). Не съществуват християнски революционни или бунтовнически движения от типа на тези, които искат преустройство на обществото, за да установят своето царство или съответен „рай на земята“. Християнската визия и проповед е преди всичко насочена към есхатологията, към бъдещето и вечността. В същото време, поради силата на посланието на кръста и прощката в Христос, обвързана с надеждата за пълната реализация на Божието царство в бъдеще, делата на вярващите в Бога, са обвързани с ценности, които са много нужни и завладяващи сърцата и умовете на хората в днешния свят. Разбира се, основна част от християнското учение и богословие, е че „този свят лежи в лукавия“. Налице е конфликт между царствата на този свят и наченатото и реализуемо в бъдеще Божие царство, така както „лукавият“ е враг на Бога в исторически и библейски смисъл.

*Що е национална сигурност и защо
свещата е заплашена от Евангелието на Христос*

С началото на своето публично служение Господ Иисус Христос влезе в противопоставяне на статуквото¹. Дори съдебният процес срещу Него свидетелстваше за коренно различния Му подход към властта, която от своя страна Го преследваше².

Личи дисидентският характер на Христовото учение, когато го съпоставим с идеологиите, целящи обединяване и унифициране на мисловната дейност и моралната система, управляваща хората. Христовото царство не е от този свят, като това твърдение на Иисус не бива да се бърка със съвет към последователите му да бягат от действителността и да не участват в никакви публични изяви и процеси. Библията ясно учи, че „принцът на този свят“ контролира културата, мисленето, творчеството, производителността на човечеството чрез греха, който в същността си е бунт срещу Бога. Този бунт, естествено, не е съвършен и окончателен, заради действието на Божиите закони и на новозаветната мисия на Църквата в Св. Дух.

¹ Вж. Лука 4.

² Йоан 18:35-37.

Това, което при разсъжденията за категории като „национална сигурност“ следва да имаме предвид, е именно космическият духовен конфликт между Бог и Неговото войнство, от една страна, и греха и сатаната, от друга.

Според нас грешката в постановката при мислене за „национална сигурност“ е именно в обърнатата гледна точка. Не дейността на Църквата е обект на изследване от страна на авторите на доктрината за национална сигурност, а обратното – националната сигурност трябва да бъде обследвана от гледна точка обслужване на доброто и християнското или на тиранията, греха и злото. Казано съвсем кратко – националната сигурност е подмножество на християнския светоглед, а не обратно.

Още в служението на Христос откриваме ярко противопоставяне на дейността Му от управляващите религиозни (идеологически?) и светски власти. Раздразнени от Христовия бунт срещу установената от тях обществена система, в която Божият закон обслужва не собствената си същност, която е справедливост, милост, вяра и любов, а тълкувания, от които се ползва само определен елит или „класа“ с достъп до властта, тези власти правят всичко възможно да уличат Господа в закононарушение, богохулство и да Го осъдят на смърт. Шпионирането срещу християните и църковните лидери през вековете и дори от комунистическия режим не е нещо ново и непознато. Още Христос бил обект на разработки от тогавашните властимащи, които му изпращали агенти, или с езика на Библията, превод от 1940 г., „издебници“, които да уличат Христос в антидържавна дейност:

И като Го наблюдаваха, пратиха издебници, които се преструваха, че са праведни, за да уловят някоя Негова дума, тъй щото да Го предадат на началството и на властта на управителя³.

Налице е привидна легалност на престъпната дейност на политическите и религиозни партии в новозаветния Израел по отношение на Господ Иисус Христос и Неговото служение⁴. Законът и мотивите за него – националната сигурност и единството на народа – са използвани по начин, по който от пазител на доброто се превръща в оръдие на злото.

³ Лука 20:20.

⁴ Матей 17:23, Йоан 5:18, Йоан 18:29-32.

Първосвещеникът, който олицетворява религиозната власт и авторитет, дори заявява, че е в интерес на националната сигурност на еврейския народ (имайки предвид римската власт, която е отнела техния суверенитет) „един човек да загине, за да не загине целият народ“⁵. Разбира се, Каияфа, първосвещеникът по това време, не осъзнава, че говорейки за Христос като за престъпник, чиято смърт ще опази националните интереси, и защо не – националната сигурност, той на практика изрича пророчество за мисията на Христос като спасител на еврейския народ и на всички други, които биха повярвали в Него. Проблемът на Каияфа обаче е, че вижда интереса на народа като спасение от Христос и учението Му, а не спасение на народа чрез Него. За властите Исус и Неговото учение са заплаха за статуквото; прозрението, че чрез жертвата на кръста Христос ще предостави единствения път за оправдание пред Бога за греховете ни, е далеч от представите им.

Националната сигурност, грижата за народа в Новия Завет е предопределена от политически, военни и управленски реалности, но и от пълно и отчайващо неразбиране на Божия спасителен план за човечеството. Този модел се повтаря и в последващи исторически реалности и е валиден за отношението към истинските християни и до днес⁶. В страни, в които християнството е ограничавано и преследвано, предлогът е именно заплаха за националното единство и националната сигурност⁷.

По тези причини неслучайно цитирахме в началото безумната, но фактически и практически прилагана мисъл на Дзержински, един откровен държавен терорист⁸. В нея личи отношението на властва-

⁵ Йоан 14:47-52.

⁶ Workman, H. *Persecution in the Early Church*, Oxford University Press 1980, pp. 39-40.

⁷ Klyushev, Al. „National security suffers if religious freedom attacked“. *Forum 18*, 2005. Достъп в интернет: http://www.forum18.org/archive.php?article_id=564.

⁸ „Ние сме за организирания терор – това трябва честно да признаем. Терорът е абсолютна необходимост по време на революцията. Нашата цел е да се борим срещу враговете на съветската власт и на новия порядък на живот. Ние съдим бързо. В повечето случаи само един ден минава между залавянето на престъпника и присъдата му. Когато се изправят пред доказателствата, престъпниците в почти всички случаи си признават; и какви аргументи могат да имат по-голяма тежест, отколкото собствените думи на един престъпник?“ Вж. Dzerzhinsky, F. *Prison Diary and Letters*. Intl Law & Taxation, 2002.

щия, за когото властта не е отговорност пред Бога и служба на хората, а себerealизация на нечестива, безбожна и идолопоклонническа идеология. Този управляващ-терорист все пак признава Божия принцип, защото прибегва до „закона“. Но терористът така е написал „законите“, че няма как някой да не е закононарушител. Този съветски, „Дзержински“ тип цинично и дори сатанинско отношение към закона, народа и сигурността е именно символ на беззаконието и тиранията. Последните две обаче са прикрити под иначе богоустановената и легитимна власт на държавника.

Примери за ползване на националната сигурност като предлог за ограничаване дейността на Християнската църква

Общозвестен факт е, че доктрината за „национална сигурност“ в България неминуемо е повлияна от съветското тоталитарно и безбожно мислене по този въпрос. След като взимат властта в царска Русия през 1917 г., болшевиките създават НКВД⁹, съветските тайни служби, не за да служат на общото благо, а за да унищожават политическите си врагове. Целта на НКВД е да гарантира „сигурността на държавата“. В същността си това са високопарни фрази, прикриващи беззаконната същност на една терористична организация¹⁰. Болшевишката доктрина на терор – мъчения, убийства, отвличания, покушения, атентати – с политически и идеологически цели, се превежда почти буквално в България след установяване на послушната на СССР комунистическа власт през 1944 г.¹¹ Една от основните задачи на съветските и комунистическите тайни служби е борбата с религията и преди всичко с християнството. „Пастирският процес“ през 1947 г. е първата значима илюстрация на тази идеологическа война, която безбожният комунистически режим обявява на Църквата с

⁹ В превод на съкращението от руски: Народен комисариат по вътрешните работи. Историята на НКВД сочи, че от един отряд, специализиран в политически убийства и терор, службата се разраства през 30-те години на XX в. до институция, която отговаря за затвори, концентрационни лагери.

¹⁰ Вж. НКВД - статия англ., <http://en.wikipedia.org/wiki/NKVD>.

¹¹ Вж. Мешкова, П., Д. Шарланов, *Българската гилотина: Тайните механизми на народния съд*, София 1994.

юридически средства¹². Фарс от юридическа гледна точка, процесът е свидетелство за втория основен метод на действие на терористичния режим – лъжи и пропаганда. Целта на „съдебния процес“ е да придаде подобие на законност на обвиненията и присъдите срещу свещенослужителите в протестантските църкви¹³.

Историята на тайните служби, които са предтеча на съвременните, „демократични“ тайни служби, не може да бъде игнорирана, освен ако не е оценена и анализирана публично, независимо и компетентно. Без подобна оценка на нечистата и неморална роля на тайните комунистически служби е невъзможно установяването на подобен род служби в условията на плурализъм и демокрация. Те просто остават, поне до голяма степен, старите служби, които трябва да действат при нови условия. Примерите в тази посока са многозначителни – те не носят същата жестокост на разправата с християните от времето на безбожния режим, но идеологическите сенки на миналото са лесно различими.

През април 2008 г., едва четири месеца след създаването на Държавна агенция „Национална сигурност“, около Великден, бе проведена акция в Бургас, чиято задача бе да разпространи антиевангелска пропаганда сред държавните училища в града. Акцията бе организирана така, че да не е много очевидно участието на ДАНС, като писмото е излязло от местната община Бургас, по-скоро от Йорданка Ананиева, заместник-кмет и председател на Комисията за борба с младежки противообществени прояви. Писмото-информация, излязло от община Бургас, е изготвено по старите комунистически методи за „борба с религиозна и западна идеологическа диверсия“¹⁴. Въпросът бе повдигнат в Народно събрание от Филип Димитров, народен представители от ОДС, но бе омаловажен от тогавашния министър на вътрешните работи Михаил Миков, като преекспониране на не-

¹² Трябва да отбележим, че първи жертви падат между 200 и 400 православни свещеници още в края на 1944 г. Без никакви правни основания и по напълно криминален начин те биват умъртвени от партизани и функционери на компартията. За тях червените престъпници не оставят никаква документация. Заповедите са давани устно и следват инструкциите на съветския завоевател.

¹³ Вж. Попов, Х. *Изтезаван заради вярата, София*: Врата на надежда 1992.

¹⁴ Слагам в кавички като цитат, защото тази фраза е типична за идеологемите на комунистическия войнстващ атеизъм от периода 1944-1989 г.

значителен инцидент¹⁵. Господин Димитров сочи относно писмото, че „неговата лексика и стил напомня за най-мракобесните комунистически времена, като че ли е писано от комунистически партиен секретар“¹⁶. В заведеното почти три години по-късно дело от пастори срещу община Бургас и МВР най-после, макар и трудно, евангелските християни, или поне част от тях, в лицето на четирима пастори и техните църкви застанаха на законово и принципно ниво срещу крайното незначитане на свободата на вероизповедание от държавни органи, чиято роля не би трябвало да бъде да изказват мнение или да хулят по богословски въпроси едни или други движения и общности, а да поддържат мира между тях¹⁷.

В писмото-информация в заповеден тон се информират директорите на бургаските училища, че трябва да запознаят всички свои ученици с прикачената информация за „опасни секти“ и след това да докладват за изпълнението на задачата на общината. За тежест писмото излиза със съвместен подпис от местната Комисия за борба с противообществените прояви на младежта (какво общо има тази комисия с религията?) и МВР. А самата информация по съдържанието си е антирелигиозна и „антисектантска“ пропаганда в стила на борбата с „идеологическия враг“ от времето на комунизма. В информацията са описани три вероизповедания – Свидетелите на Йехова, мормоните и евангелските християни, като последните са назовани „петдесетни“ като общ класификатор за всички протестанти, което е знак за сериозно непознаване на особеностите на протестантското движение.

В писмото трите религиозни общности, включително протестантите са наречени „най-основните и опасни религиозни секти“. Твърди се, че последните „нарушават българските закони, правата на гражданите и обществения ред“. В информацията се настоява, че те привличали „нови членове чрез манипулации“. „Евангелските петдесетни църкви в България“ са приравнени с „всички протестантски църкви в страната, известни сред широката публика като евангел-

¹⁵ Стенограма от 16.05.2008 г. на XL Народно събрание – триста и седемдесето заседание (извадки), София, петък, 16 май 2008 г., открито в 9.07 ч.

¹⁶ *Пак там.*

¹⁷ Чл. 37, ал. 1, изр. 2 от Конституцията на Р. България.

ски църкви, а хората, членуващи в тях като евангелисти“. Следват още неверни, необосновани и обвинителни твърдения, включително и оценка на богословски вярвания и практики на протестантските християни: „в първоначалните си контакти също се представят за православни християни“, „издигат в култ единствено личността на Исус Христос“, настоява се, че верските практики на евангелистите водят до „опасността да се получат психически отклонения и разстройства“ и че „след такъв сеанс (богослужение – б.м.) тази опасност е много вероятна“. Авторите на информацията твърдят, че евангелистките християни „примамват своите нови членове“, че „евангелистките църкви злоупотребяват с личните данни“ на хората. Информацията твърди, че „изброените по-горе секти и други подобни религиозни формации... разединяват българската нация и я противопоставят на религиозен принцип“¹⁸. Това писмо не е било предназначено за пресата, но твърденията в него бяха тиражирани в масовите медии, което доведе и до питането в Народното събрание, упоменато по-горе.

В този пример виждаме как почти двамадесет години след падането на безбожния атеистичен режим, воденето на интензивна антихристиянска пропаганда „в условията на демокрация“ са методите, мисленето и тактиката на държавните органи в страната. Един внимателен анализ на текста на бургаското писмо-информация и доклада на ДАНС от 2010 г. сочи към автори със сходно мислене. „Демокрацията“ от „прехода“ (1990–2008) не се е превърнала автоматично в зачитане на свободата на съвестта и християнската вяра от страна на управляващите и техните институции за репресия, които оперират по стари болшевишки импулси.

Законодателни ограничения на християните за участие в публична и политическа дейност

Стремежът за унищожаване на религията или поне ограничаване на публичната изява на християнството личи не само в комунистическото законодателство на България, но и в днешното. Законът е кодифициран морал. Законодателството отразява правната култура

¹⁸ Писмо-информация № 6700-131 от 9 април 2008 г. на община Бургас и МКБППМН и МВР–Бургас.

на една нация, разбирането за добро и зло, справедливост, за престъпление и наказание. Комунистическият режим 1944–1990 извърти до голяма степен тази култура на българите, като я подчини на безбожните, арогантни и престъпни идеологически интерпретации на законодателството¹⁹, продиктувани от налудничавите утопични идеи на социализма, комунизма, диктатурата на пролетариата, класовата борба и други подобни идеологеми на революционерите, социални-експериментатори²⁰.

Антирелигиозното комунистическо законодателство е обект на отделно изследване. Тук само ще упоменем остатъците на описаното антирелигиозно мислене в законотворчество към сегашния момент. За съжаление изброяването тук можем да придружим само с частично тълкувание на значението на цитираните норми. Целта ни е този списък да даде ясно очертаващата се култура на силните антихристиянски и антирелигиозни настроения на съвременния законодател, действащ „в условията на демокрация“.

¹⁹ Достатъчно е да упоменем драстичното заобикаляне на основни принципи на правото като йерархия на правните актове и на стабилността и демократичността в законодателния процес чрез т. нар. „наредби–законали“ от „народната власт“ в ранните години на установяване на тираничния атеистичен режим. Вж. например Наредба-закон за съдене от народен съд виновниците за въвличане България в световната война срещу съюзените народи и за злодеянията, свързани с нея (Обн., ДВ, бр. 219 от 6.10.1944 г., изм., бр. 261 от 1944 г., бр. 9 от 12.01.1945 г.). Идеята за наредби-законали обаче не е нова и оригинална за комунистите. Царският режим от края на 30-те години също ползва подобна методика на законотворчество.

²⁰ Примерите за налудността на ръководството и последователите на комунистическите режими изобилстват. През 1924 г. съветски филм, наподобяващ научна фантастика, наречен „Аелита“, разказва за пътешествие до Марс, по време на което пришълците от земята водят революция за местните марсианци и установяват комунизъм. През 1970 по време на състезание за естрадни песни на социалистическите страни, Интервизия, гласуването е било с изключване на осветлението в даден момент, като електроцентралите засичали натоварването, за да определят победителя. Историческите лъжи, включително и тази, че Исус Христос не е бил историческа личност, са част от цялостното пренаписване на комунистическата версия на историята с идеологически измислици. Напускането на реалността от представители на „развития социализъм“ е част и от опитността на автора: един от често повтаряните аргументи в държавното училище в полза на безбожието бяха, че съветският космонавт Юрий Гагарин е излетял в космоса, но не е видял Бог там, и оттук било доказано, че няма Бог.

Българските закони са все още изпълнени с визията за нуждата от борба с религията. Подобно законодателство, в противоречие с разпоредбите, защитаващи основните човешки права, включително и това на свободно вероизповедание, слово и съвест, лесно се превръща в основание за третиране на религията като опасна за „националната сигурност“.

Особено важно е за българския законодател да изолира религията от политическия процес и публичния живот. За целта в редица закони са налице ограничения за участие на религиозни хора със своите убеждения в политическия демократичен живот. Конституцията например предвижда, че „не могат да се образуват политически партии на етническа, расова или верска основа“²¹. Тази забрана е поставяне в едно и също изречение със забраната на организации и партии, които целят „насилствено завземане на държавната власт“. Сравнението между насилнически партии и организации и такива, които имат „религиозна основа“, се налага без усилие. Остава неясна идеята що е партия, „образувана на религиозна основа“. Ясно е обаче негативното отношение на законодателя срещу вярата в Бога, която е или би била активна в публичното пространство. Подобна е терминологията на Закона за вероизповеданията, на който сме обърнали внимание отделно.

Особено показателен е все още съществуващият чл. 166 от Наказателния кодекс, който 1) криминализира в съзвучие с Конституцията неясно определеното „деяние“, съставно от „образуване на политическа организация на религиозна основа“ и 2) забранява всякакво изразяване на критично отношение към „държавната власт и нейните мероприятия“, основано на религиозни убеждения. Абсурдността на подобна забрана можем да илюстрираме с връзката между религия и морал. Какво, ако не морални, т.е. религиозни християнски убеждения, би било основание за публична критика на „мероприятията на държавната власт“? Дадохме съвременния пример с настъпващия държавен хомосексуализъм. Има ли друго, освен морално, т.е. религиозно-християнско, основание за критика срещу държавното налагане на несъществуващия „еднополов брак“? Кой, ако не хората с ясно изграден морал, би надигнал глас срещу едно несправедливо,

²¹ Чл. 11, ал. 2 от Конституцията на РБ.

тиранично и корумпирано управление, основано на терор и лъжи, каквото в миналото беше комунистическото управление?²² Подобно законодателство цели единствено гарантирането на непрозрачно управление, чиято цел е да заглуши пророческия глас на Църквата така, както този глас се опитваха да заглушат нечестивите старозаветни царе, новозаветните императори и тирани и тоталитарните държавни режими на XX в.

Разбирането за опасността на религията според атеистичния комунистически режим, запазено в законодателството на нестабилната посткомунистическа демокрация, води до изродена представа за „политика“ и публичен процес. Разбира се, когато се говори за „религия“ в българския контекст се има предвид преди всичко християнството – православно или протестантско²³. Ислямът също има своето място в отношенията си с българската държава, но той сякаш винаги е бил белязан от нуждата да остане встрани от политическия процес заради историята на страната като народ, покорен от ислямската Османска империя²⁴.

В българското законодателство, по-специално в Закона за вероизповеданията (ЗВ) намираме отлична илюстрация на държавно-елитисткия стремеж към ограничаване на религията, разбира се, и на християнството в частност²⁵. От чл. 7 на цитирания закон

²² Лука 11:4.

²³ Протестантизмът днес има дефиниции на Запад, различни от тези в България. Много от традиционните протестантски църкви са считани от евангелските протестанти за апостатични и вероотстъпнически най-вече поради морален релативизъм и отстъпване от Библията като основа за християнската вяра и живот. Такива са лутеранската, методистката, епископалната традиция. Протестантските църкви, които са консервативни – в смисъл държат на буквалното и консервативно тълкуване на Библията, се наричат „евангелски“. В България либералното богословие е навлязло сред някои от българските протестантски деноминации, но делението не е точно както на Запад. В този смисъл тук „протестантски“ и „евангелски“ са по-скоро идентични понятия.

²⁴ Самият факт, че няма показан „имамски процес“ в началото на годините на „народната власт“, 1944–1949, но има „процес“ срещу протестантските пастори, е исторически красноречив факт за това коя религия е считана за „опасна“ от т. нар. „народна власт“.

²⁵ Закон за вероизповеданията: „Чл. 7 (1) Свободата на вероизповедание не може да бъде насочена срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала или срещу правата и свободите на други лица. (2) Религиозните

разбираме, че „свободата на вероизповедание“ не може да бъде насочена срещу националната сигурност. Веднага, за да не бъде този закон *carte blanche* за държавна репресия срещу Църквата, било тя православна или протестантска, следва да има ясна и категорична дефиниция на това що е „национална сигурност“. Такава в ЗВ обаче няма – нито в споменатата разпоредба, нито в края на закона, къде то в раздел „Преходни и заключителни разпоредби“ обикновено систематично принадлежат определенията на термини, ползвани в съответния закон. „Национална сигурност“ в този случай е едно мъгливо понятие, което може да бъде ползвано легитимно както за ограничаването на радикални ислямски терористи и тяхната дейност, така и за ограничаване на чисто християнска дейност, която не е удобна например на едно ляво управление с комунистически или хуманистично-атеистичен уклон.

Тук визираще два проблема, които изникват. На първо място, „националната сигурност“ все още не е ясно дефинирана доктрина, в полза на цялото общество и ценностите на българския народ, в контекста на едно свободно и демократично общество, основано на християнските ценности. За да не бъде оръдие в ръцете на тиранична върхушка, управлявана безконтролно от нечестиви интереси, националната сигурност следва да бъде обект на публичен дебат, на компетентен анализ, и в крайна сметка на ясна определеност, която да бъде публично оповестена. Националната сигурност наистина трябва да отразява протекционистично отношение към сигурността на нацията, т.е. на всички, а не да бъде тясно антирелигиозно определение от бивши кадри на ДС, които все още влияят на елементите в т.нар. от комунистите „репресивен апарат“, към който спадат и тайните служби²⁶. Сигурността трябва да се определя като запазване от насилие и пропагандиране на злото, а не като борба с дисиденти,

общности и институции, както и верски убеждения, не могат да се използват за политически цели“.

²⁶ Идеята въобще за „тайни служби“ противоречи на демократичното общество. Тайните служби възникват с цел опазване на личните и политически интереси на тиранични управители и са на практика терористични отряди под прикритието на квазизаконност. Ако реалността налага все пак съществуването на такива, то контролът над тях трябва да бъде ефективен и публичен, за да се гарантира службата на подобни агенции на обществото.

които не са съгласни с идеологията на управляващите – била тя източен комунистически атеизъм или западен прогресивен социалистически хуманизъм. За съжаление, без компетентно, демократично и публично дефиниране на тази доктрина тя остава оръдие за злоупотреба и политическа и идеологическа саморазправа, особено при липсата на обществен контрол над целите, задачите и философията на т. нар. „тайни служби“.

Тайната на тайните служби не може да се свежда само до това обществото да не знае с какво се занимават същите. Важното е врагът да не знае за дейността им. Но кой е врагът? Християните, които проповядват Библията и чийто светоглед се различава от този от кадрите на бившата т. нар. ДС? Моделът на тайнственост трябва да се преосмисли съвсем скоро и ДАНС или подобни на нея институции да станат наистина публични относно целите и философията си. Тези служби трябва да са „тайни“ само по отношение на оперативните си занятия, базирани върху вече заявени ценности. В случай, че няма ефективен публичен контрол върху философията и съответстващ ръководен контрол върху операциите им, опасността тайните служби да приличат на НКВД, Гестапо и ДС е неизбежна.

На второ място, при сравнение на закономото налагане на националната сигурност като основание за ограничение на вярата и проповядването ѝ с основния европейски закон по този въпрос виждаме сериозно разминаване. Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ) не визираща „национална сигурност“ като основание за ограничаване на правото на религия в чл. 9, ал. 2, където внимателно и изрично са изброени възможните основания за ограничаване на свободата на религията²⁷.

Проблематичен е и друг текст от закона, който на практика дава възможност хора, които имат намерение да саботират дейността на дадено вероизповедание, да се прикрият зад това, че са им нарушени правата²⁸. В този смисъл, учението на дадена църква или група, може

²⁷ ЕКПЧ използва термина „свобода на съвестта и религията“, българската конституция и закони ползват термина „свобода на вероизповедание“.

²⁸ ЗВ, чл. 7, ал. (4): „Правата и свободите на лицата, членуващи в религиозна общност, не могат да бъдат ограничавани от вътрешните правила, ритуали и обреди на тази общност или институция“.

да бъде атакувано от идеологически опоненти под предлог, че са им нарушени „правата и свободите“. Един такъв пример е наскоро пропагандираното „право на сексуална ориентация“, което е нова конструкция, която няма нищо общо с основните документи, установяващи фундаменталните човешки права и свободи. Няма „право на извършване на хомосексуални полови актове“ или право на „промяна на пола според субективните нагласи“ във Всеобщата декларация за правата на човека или в който и да било друг основополагащ документ, отнасящ се до човешките права. Въпреки това, под натиск на силни хомосексуални лобита, през 2013 г. законодателства като тези на Франция и Великобритания въведоха със закон несъществуващия в реалния свят „еднополов брак“²⁹. Ако приемем, че под въздействие на членството на България в ЕС подобно законодателство бъде прокарано в страната, то веднага библейските вярвания на дадено християнско вероизповедание ще се окажат в конфликт с „правата и свободите“ на личности, които считат за свое „законно право“ да извършват хомосексуални актове, да се гордеят с това и да изискват Църквата да ги „венчае“ в тайнството на свещения брак.

В светлината на дадения конкретен пример от днешната политическа конюнктура възниква въпросът относно дефиницията на „права и свободи“. Кой дефинира що са права и свободи? Правото на вяра, която има морални ограничения, считани за защита срещу греха и злото, по-маловажно ли е от правото на извършване на хомосексуални актове и правото на еднополова венчавка, които на практика са „права“, обявени за криминални в Стария Завет и осъдени сурово в Новия?³⁰

В традицията на комунистическата теория за държава и право държавата има върховен суверенитет. Тя е източник на права и задължения. Тази доктрина, почти непроменена до днес, продължава да сочи като източник на правото управляващите, които вземат по-

²⁹ Британският премиер Дейвид Кемъргън дори оглави новините, като заяви, че иска „да експортира еднополовия брак по целия свят“ (Виж заглавие в *Telgraph.co.uk* на англ.).

³⁰ Вж. Бит. 19:5, Съд. 19:22, Лев. 18:21-22, 20:13, Рим. 1:26-27, 1 Кор. 6:9-10, 1 Тим. 1:8-10. Виж също http://www.christianbiblereference.org/faq_homosexuality.htm, англ.

литическата власт и формират „държавата“³¹.

Следва да зададем въпроса в този смисъл: Ако терминът „национална сигурност“ не е ясно дефинирана в полза на обществото доктрина, публично оповестена; ако националната сигурност е толкова неясно дефинирана в закона и ако националната сигурност се решава от управляващия към момента политически елит, то не е невъзможно този елит да попадне под влиянието на новото учение и законодателство за узаконяване на еднополовия „брак“. Налагането на Църквата на хомосексуалната доктрина като законово задължително учение именно в интерес на „националната сигурност“ не е изключено, ако разбирането за това що е национална сигурност претърпи еволюция в тази идейна посока.

Докладът на ДАНС от 2010 година – религиозният плурализъм като заплаха за националната сигурност

Антирелигиозният уклон в разбиранията за това що е „национална сигурност“ личи не само от цитирания бургаски и национален казус. Публикуваният доклад на ДАНС „Среда за сигурност“ сочи недвусмислено към плурализма в християнството като проблем на сигурността. В интерес на истината ще отчетем, че докладът от 2010 се отличава от този например през 2013 г.³² Разликата е в доста

³¹ Забележителна е библиографията за изпита по предмета „Съдебна реторика“ в юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Сред заглавията можем да намерим автори от комунистическата ера на СССР и България: Павлов, Ст. *Към въпроса за същността на доказателствата в народнодемократичния наказателен процес*, София, 1951, Бохан, В. *Формирование убеждения суда*. Минск, 1973; Арсеньев Б., *Вопросы общей теории судебных доказательств в советском уголовном процессе*. Москва, 1964. (Вж. <http://www.law.uni-sofia.bg/Kat/T/sr/DocLib/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%B7%D0%B0%20%D0%B8%D0%B7%D0%BF%D0%B8%D1%82%20%D0%BF%D0%BE%20%D1%81%D1%8A%D0%B4%D0%B5%D0%B1%D0%BD%D0%B0%20%D1%80%D0%B5%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0.pdf>).

³² Упоменати в пресата са опасностите от имиграция на елементи от Близкия изток заедно с бежанците от войните там, заразни болести и терористични групи. Идеологически лозунги за разделението на нацията от „нетрадиционни вероизповедания“ типични за доклада „Среда за сигурност“ от 2010 отсъстват. Капитал „Пет заплахи за националната сигурност видя ДАНС“, 20 ноември 2013 г. достъп чрез:

по-разумния подход на ДАНС към оценката на категориите заплахи срещу сигурността на хората под юрисдикцията на българското държавно управление в доклада от 2013 г.³³ Докладът от 2010 г. визира нетрадиционните вероизповедания като „екстремистка заплаха за извършване на противоконституционна дейност“. В извадката от този доклад четем:

В условията на икономическа криза и проблеми в традиционните вероизповедания, множество други нетрадиционни религиозни деноминации, секти и окултни течения правят опити за привличане на последователи. Основният риск от това е свързан с популяризирането на практики, представляващи заплаха за здравето и живота на последователите, както и предизвикването на напрежение сред местното население поради агресивната пропагандна дейност. Въпреки че не представляват пряка опасност за националната сигурност, действията на тези религиозни общности допълнително способстват дезинтеграцията. Разпространението им ще остане в зависимост от степента на развитието на предпоставки от социално-икономическо естество³⁴.

В посочения цитат личи тревожното отбелязване за наличието на „нетрадиционни религиозни деноминации“. Езикът обаче е толкова разтеглив, че не е ясно кои са „традиционни“ и кои – не. Ако предположим, че ДАНС са имали предвид конституционната логика относно „традиционност“ на определена вяра, то цитатът би трябвало да има предвид икономическа криза и проблеми в Българската

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/11/20/2186701_pet_zaplahi_za_nacionalnata_sigurnost_vidia_dans/.

³³ В същото време оптимизмът ни не бива да е прекален, поне ако говорим за идеите за политическа свобода в „системата за сигурност“. В посочената публикация на „Капитал“ (вж. предходната бележка) ръководителят на МВР нарича политическите протести към момента на публикацията „заплаха за националната сигурност“. Как е възможно един мирен, невъоръжен митинг, който е израз на демократичното и свободно общество, в което хората имат право да изразяват своето недоволство, да е заплаха за „националната сигурност“? Именно правото на обоснована, мирна критика срещу едно неуспешно, неефективно и/или корумпирано управление, е гаранция за защита на обществения интерес. Небезпокояваното управление не е по-важно от законовото изразяване на недоволство от управлението.

³⁴ „Среда за сигурност – рискове и заплахи за националната сигурност за 2010 г.“ Извлечение от Годишния доклад на Държавна агенция „Национална сигурност“ за състоянието на националната сигурност за 2010 г.“, с. 5.

православна църква³⁵. Употребата на множествено число – „традиционните вероизповедания“ – обаче буди недоумение и е в противоречие с тази теза. Остава неясно дали протестантските църкви също са включени в „традиционни“, или не. Неясно и неопределено за читателя остава какви са верските практики, които са опасни за здравето и живота на последователите? Едва ли има исторически прецедент, в който, четенето на молитви и Библията е довело когото и да било до смърт или тежка телесна повреда. Без нужната конкретика, информация от подобно значение, поднесена по този начин, остава само като удобна платформа за политическа манипулация.

На следващо място четем за „предизвикването на напрежение сред местното население поради агресивна пропагандна дейност“. Две неща следва да отбележим относно този пасаж. Обявената за опасна „пропагандна дейност“ е всъщност основно човешко право, което е защитено от Европейската конвенция и е един от фундаментите на демократичното общество и конституционния ред, който ДАНС би трябвало да защитава. Нарича се „свобода на словото“. Към него следва да прибавим и неразбраната в доклада „свобода на вероизповеданието“, според която, традиционно или не, правото на свободен избор, по съвест, на доктрината, която да изповядваш, е част от същия този конституционен ред. Вторият интересен момент тук е отбелязаната загриженост на докладчика за дразнимостта на „местното население“ към „агресивната“ пропаганда на религиозни убеждения. Вместо да се отчита като заплаха за националната сигурност, подобна дразнимост може би означава за местното население, че е дошло времето последното да осмисли формите си на участие в един значим публичен дебат – за моралните и религиозни или атеистични ценности, които изповядва, за отношението си към членовете на общността и към пришълците, за способността си да взаимодейства с идеи и техните носители по уважителен и правомерен начин, без да чувства битието си заплашено. Що се отнася до „агресивността“ на „пропагандата“, то след като не е налице физическо насилие или някакво друго престъпление срещу личността по време на публичното разпространение на идеи, чувствителността на местното население за степента на „агресия“ в проповядването е без никакво значение.

³⁵ Чл. 13, ал. 3 от Конституция на Република България (КРБ).

„Пропагандаторите“ имат конституционното и гарантирано от ЕКПЧ право публично да изразяват идеите си.

В крайна сметка оказва се, че обърканата терминология във визирания доклад е само показател за объркаността или остарелите модели, по които националната сигурност е третирана и може да се превърне в рамка за ограничаване на истинските конституционни права на хората, включително правото на религия, свободна съвест и свободно изразяване.

Важността на употребата на категориите „човешки права“ за защита на истината и християнската църква и учение

От християнска гледна точка защо трябва да се притесняваме, ако някакви човешки права биват ограничавани? Нали в крайна сметка от библейската и църковна традиция човешките права едва ли не са лиценз за влияние на хуманизма в църковните догмати? Петър Канев правилно отбелязва произхода на „човешките права“ и доразвиването им като реакция на жестокостите на войните в ранния двадесети век³⁶. В същото време следва да отбележим, че произходът и ролята на основните човешки права ги правят един разумен ориентир, на който съвременната представа за закон и справедливост да стъпят. Разумен поради факта, че идеята за човешки права произхожда от Просвещението, което има своите положителни, но и негативни страни (поради недвусмисленото отхвърляне на Божия закон като отправна точка за формиране на съвременните правни системи в производния на Просвещението хуманизъм). В този смисъл идеята за всеобщи човешки права, кристализирала във Всеобщата декларация за правата на човека, намира израз в локализирани документи, един от които е ЕКПЧ, и други измерения на конституционно ниво³⁷. Несъмнено хуманистичният закон е само имитация, бледа сянка на истинския закон и истинския законодател – Богът на Библията, този на Авраам, Исак и Яков. Все пак едно такова опосредстване на ценностите и закона е логично в свят, който като цяло е неевангелизи-

³⁶ Канев, Петър. *Свободата на съвестта в българския преход*. Достъп в интернет на: http://petardkanev.blogspot.com/2014/10/blog-post_9.html.

³⁷ *Пак там*.

ран и откъснат от Бога, лежащ в силите на „принца на този свят“. Но ако хуманизмът бъде разбран като борбата и търсенето на справедливост от човека, истина и изкупление, а не като идеята, че човекът е бог сам за себе си, самодостатъчен източник на истина и ценности, то така има място за влагането на християнски ценности в културната и историческа рамка, от която се твори право и оттук се формират ценностите в обществото.

Казано малко по-различно – човек се е отделил от вярата в Бога като основа за светоглед и ценности в публичен план изключително много. Човешките права са опит за установяване на някаква общочовешка правда вън от праведността на Бога. Въпреки арогантността на една такава претенция, тя може да бъде изпълнена с библейско съдържание и Божия любов и откровение, доколкото защитата на човешката личност и достойнство са категории от християнската и библейска ценностна система и съвпадат със заявените цели на хуманистичната система от „човешки права“.

С тази кратка християнска апологетика на човешките права, трябва да отбележим динамиката на категорията „човешки права“ в лошия смисъл на думата, за разлика от неизменността на Божия старозаветен закон и неговото логично изпълнение в Христос, в Новия Завет. Тази динамика се изразява във факта, че с разпадането на християнския морал и ценности в обществата, исторически приели Просвещението, се разпада и идеята за същността на човешките права. Идеята, че човешките права защитават индивидуалната личност от ограниченията, налагани от тирани и диктатори, в последните години постепенното бива насила видоизменяна. Наблюдаваме навлизане (или по-скоро елитарно натрапване) на немислими категории „човешки права“ като „правото на сексуална ориентация“, „избор на полова идентичност“ и правото на „еднополов брак“³⁸. Така престъпно поведение в библейски старозаветен смисъл днес е достигнало статута на „човешко право“. За социалните експериментатори това е „прогрес“, за устояващите консервативните семейни и морални ценности – крайно морално падение и законова несигурност.

³⁸ През 2013 г. Франция и Великобритания узакониха така наречения „еднополов брак“ – едно на практика несъществуващо положение. Нещо повече – френските власти потушиха със сила мирни протести в защита на традиционното.

Една друга законова несигурност на човешките права произтича от доктрината на правния позитивизъм, в която държавата е суверен и източник на право и оттук на човешки права. Ако „държавата“ дава човешките права, то тя може да ги видоизмени, ограничи или отнеме. Ако Бог обаче според *lex naturalis* е източника на тези „права“, тоест на човешкото достойнство, държавата, тоест светският управник, не може да ги отнеме, може само да ги предефинира, срещу природата и същността им или да ги ограничава.

Въпреки тези уговорки, съвременните правни системи признават човешките права като рамка за защита на достойнството на личността и гарантиране на определено ниво на справедливост и защита срещу тиранична намеса на светския управник (държавата). Съдържанието и смисълът на човешките права се определят обаче от степента на християнско влияние върху същите. Оставяйки тези тенденции на философско-богословския анализ, фактът е, че основните човешки права са законови реалности в българското право, които го дефинират и представляват гарант за свободата на личностите пред манипулациите на властимащите и политическия елит. Независимо от недостатъците и възможната морална и законова флуидност на човешките права, то те са категории, които могат да дадат рамка за справедливост и сигурност в едно посттоталитарно общество, което трябва да се лекува от практиката да налага мисловно, идейно и вероизповедно менгеме на всяка свободна съвест или дисидентска мисъл.

От предходния раздел обаче видяхме една фрагментирана илюстрация за това как упражняването на конституционни права се счита от ДАНС за „противоконституционна дейност“. Критичният коментар на Канев за това как на практика се обезсмислят едни толкова важни основополагащи категории като основните човешки права в българския контекст е много на място:

Докато основният закон на страната – Конституцията постановява, че *свободата на съвестта, свободата на мисълта и на избора на вероизповедание (...) са ненакърними*, в същото време законите, които трябва да изпълняват и регламентират принципите на Конституцията понякога ѝ противоречат – например в чл. 128, ал. 3 от Административно-процесуалният кодекс се твърди, че въпросните права и свободи са *ненакърними*, но ... „освен, ако в закона не е предвидено друго“.

Естествено, както в закона, така и в различните добавки, поправки, допълнения и подзаконовни актове винаги може да бъде предвидено друго, според случая и нуждата и да превърне човешките права в незащитими, в нищо повече от гола декларация. Наистина Конституцията може да се прилага и пряко и според юридическата логика тя стои над противоречащите ѝ текстове от останалите закони, но и в самата Конституция има достатъчно противоречия и неевропейски принципи, които могат да обезсмислят защитата на фундаменталните човешки права – например текстът, според който всички конституционни права могат да се пренебрегнат при „заплаха на националната сигурност“. Да оставим това, че текстът е твърде неясен и дадено правителство би могло да изтъкува всяко едно нещо като „заплаха на националната сигурност“, но самата формулировка на подобна мисъл е парадоксална и абсурдна от гледна точка на европейската логика за правата и свободите на гражданите и за основите на самия конституционализъм, защото именно пренебрегването на нормите на Конституцията е заплаха за националната сигурност и следователно според този текст излиза, че при заплаха за националната сигурност е позволено да се заплаши националната сигурност³⁹.

Липсата на съдържание, истинско съдържание, в категориите на действащите основни закони към момента е сериозен порок на българското общество и правната му система. Липсата на сериозна промяна в тази постановка за последните 25 години в полза на неясната категория „национална сигурност“ се доказва от действията срещу евангелските църкви в Бургас през 2008 г., доклада на ДАНС от 2010 г. и редицата местни наредби на общини, с които се ограничават на местно ниво права от най-висок ранг, на ниво конституция – а именно – свободата на слово, вяра и събрания⁴⁰.

„Националната сигурност“, интересът „в името на народа“ е исторически доказана популистка фразеология за оправданието на тесни

³⁹ Канев, Петър, *пак там* (запазен е оригиналният правопис)

⁴⁰ Коен, Е. Рестриктивните разпоредби на местните власти по отношение на религията – оръжие срещу „нетрадиционните“ религиозни общности. Свобода за всеки, бр. 26, „Общините и тяхното нормотворчество в нарушение на свободата на религията“, март 2011. Достъп в интернет: <http://www.svobodazavseki.com/broj-26/108-26-article-2.html>. Вж. пак там: Стефанова, Н. *Общински наредби срещу религиозната свобода - винаги или начало на края*. Достъп в интернет: <http://www.svobodazavseki.com/broj-26/110-26-article-5.html>.

политически, идеологически и религиозни цели. Тези основания биват ползвани много често от антихристиянски и тиранични режими за ограничаване дейността на църквата и разпространение на Евангелието.

Два извода

(1) Преследването на християните под предлог, че учението им заплашва националната сигурност и единството на народа е от библейски времена и исторически е ползвано за атака срещу християнството, което е библейско, действено и мисионерски насочено. Посочихме примери за подобно отношение на властите дори в посткомунистическата демократична среда в България. Ролята на християнската църква е да се противопостави на подобни тенденции с активно участие в разпространение на библейската и евангелска истина.

(2) Атаката срещу християните по този повод подкопава националната сигурност, ако приемем, че тя е стабилността на управлението и народа, защото а), не отчита същността на християнството като фактор, стабилизиращ политическия процес поради учението за справедливост, прошка, наказване на виновните и оневиняване на невинните, като социални модели, но и б) поради безбожната идейна основа до момента в работата на тези служби, те не отчитат трансцендентното благословение на Всемогъщия Бог, който общува с хората чрез Единородния си Син Исус Христос. Тоест като цяло обществото, отхвърляйки идеята, че има Бог, и по този начин „освобождавайки“ хората от отговорността пред Него, задават някакъв друг източник на закон и морал, който да не е обвързан с християнския Бог и Исус Христос. Изключването на Твореца от обществения живот и мисъл, като подход към изкуството и отговорността на управлението, е като опита на бояджия да пресъздаде гениална картина, рисувана от умел художник.

В този ред на мисли политическият процес, процесът на формиране на управление, на народни ценности и национална сигурност са подчинени именно на светогледа на формиращите тези ценности. В продължение на десетилетия ценността на обществото беше лъжата, че Бог не съществува, и бруталното пренаписване на историята по идеологически причини. След падането на комунизма задължител-

ното безбожие като светоглед отпадна. Но новата възможност за изследване на истината за Бога не бе заменена с истински плурализъм, а по-скоро с хаотично-хедонистична версия на старото комунистическо безбожие. Нямаше някаква ясна, критична и морално оправдана оценка на задължителното безбожие, налагано на цялото общество. Резултатът бе, че старите идеологеми, съчетани със старите кадри, продължиха да властват в умовете и доктрините, определящи съществуването, целта и задачите на тайните служби. А те според горните примери са борба със „сектите“ и с „разколниците в БПЦ“, т.е. с дисидентите, които заплашват тоталния контрол на държавата (имамам предвид управляващите) над религиозната християнска мисъл, институции и мисия.

Препоръки

(1) Първата ми препоръка е към Христовата църква. Тя следва да изгради разбиране богословско и библейско по отношение на светската управа и нейните „тайни служби“ съгласно Христовото учение и Библията, а не да се нагажда, повлияна от политически и конюнктурни обстоятелства и натиск. Срастването на църква и държава (светско управление) винаги води до опасността църквата да приеме политически и светски цели в дейността си. Църквата има нужда от балансиран и внимателен съвременен богословски подход, за да намери баланса между това да влияе на публичния и политическия процес с доброто и християнското послание и ценности, от една страна, и от друга – да запази своята неприкосновеност по отношение на това да бъде въввлечена в обслужването на тесни, чисто политически и партийни интереси.

(2) С оглед на първото, не означава, че християните трябва да се откажат от публичния дискурс, в който влизат и т. нар. „политика“ и стремежът за участие в изграждането на публични ценности. Напротив, християните трябва да бъдат активни в публичните дебати с християнската си гледна точка, както в управлението, така и като негов коректив.

(3) С оглед ролята на атеистичната държава и предните две препоръки, един задълбочен разговор между православни и протестан-

ти на тема не богословие от типа на филиоквето, молитва към светите, и източници на авторитет и предание, а морално-етични изменения на християнското участие в публичния дискурс, е от критично значение за преодоляване на синдрома на „заплаха за националната сигурност“.

(4) Настоящата препоръка е насочена към управляващите и ДАНС, а и всяка подобна тям служба, след като знаем, че управниците често предефинират т. нар. „силови структури“ според конюнктурния доминиращ политически и съпътстващ идеологически интерес (или просто по стар тоталитарен обичай). Ако тези служби биха имали истински интерес от единството на нацията, не биха нападали християните и техните църкви и служения, които са сплотяващ фактор на любезно и добронамерено отношение между хората. Добрите взаимоотношения пораждаат национално единство, а не добре организирания контрол на елита над населението. Би следвало като практична стъпка към идеологическо реформиране тези служби да се извинят за грубите си антихристиянски дейности до настоящия момент дори в условията на демократично и плуралистично общество. Разбира се, тази препоръка е дадена с уговорката, че винаги ще съществува някакво напрежение между християнската църква, православна или протестантска, и служби, чиято функция често, и доколкото, се дефинира от интересите на даден управляващ елит, а не е подложена на контрол чрез политическите механизми в едно свободно и демократично общество. Следва да напомним на управляващите, че каквато и надежда за стабилност, всеобхватност и контрол да възлагат на своето управление, крайната победа е на Божието царство и на Божия справедлив съд⁴¹. Затова следва същите да търсят това, което е добро и праведно, и дори своите функции, колкото и да са несъвместими с благотворителността на пръв поглед, да организират с тази визия предвид⁴².

⁴¹ Заради властта и контрола, които осигуряват чрез тайни, лъжи и терор, често под предлог, че обслужват някакъв по-голям интерес на нацията, народа и историята, подобни тайни служби биват превръщани в елитен отряд на конкретна политически неморална конюнктура, срв. Йоан 10:10, който описва разликите в целите на „крадеца“, т.е. дявола, и Спасителя – Господ Исус Христос.

⁴² Рим. 13:2-4, 6. Светският управник е Божи служител, който следва да служи на

Заклучение

В крайна сметка се налага да сравним тезите на Дзержински и на Христос. При всички случаи в едно такова сравнение въпросът е кое е по-висше лично и обществено благо – „националната сигурност“ или Евангелието? Този въпрос е особено важен в тези исторически моменти и общества, в които управляващите ги противопоставят. Едва ли е нужно да уточняваме, че отговорът му е толкова очевиден, че самият въпрос е почти риторичен. Подобно противопоставяне едва ли може да намери разумно обяснение, освен в духовна несъвместимост на целите на тайните служби и целите на спасителната вест за жертвата и делото на Единородния Божи Син⁴³. Христовото послание има универсално, всеобхватно значение. „Националната сигурност“ от съветски образец, „държавният интерес“ са кодови думи за обосновка на обществен, идеен и духовен контрол от страна на тиранично настроен политически елит⁴⁴. Илюзията за значимост на „националната сигурност“ произтича единствено и само от отчаяните усилия на съответната елитарна група да завземе властта и да я задържи на всяка цена. Тези усилия, когато идеите им са неубедителни, изискват насилие и лъжлива пропаганда. От друга страна, в Евангелието се съдържа основата на всяка сигурност, стабилност и ред – очистване злото в индивидуалната човешка душа чрез покаяние, мир с Бога и любов и добро отношение към всички други.

В тази постановка става очевидно, че всяка дефиниция или доктрина за „национална сигурност“, която цели да се ограничи християнството и свободното разпространение на библейското учение, е антипод на себе си – резултатът на такова противостоене е по-малко мир и сигурност. Или просто терминологията за национална сигурност само служи за заблуда на масите, че тясно елитарните политически цели са всъщност и такива на обикновения човек. Има

доброто и да има чувство за отговорност пред Бога. Отсъствието на такова съзнание води до самообожествяване и последващите жестоки и тиранични управления. Ролята на християните към управниците е да им напомнят библейската истина относно отредената им от Бог роля.

⁴³ Вж. Пс. 2.

⁴⁴ Вж. Rayfield, D. *Stalin and His Hangmen: The Tyrant and Those Who Killed for Him*. Random House, 2005.

и още нещо. Националната сигурност, определена като загриженост за добруването на народа, няма как да цели да се противопостави на Христовото учение, освен ако самата тя не е дефинирана от дявола, чиято последна грижа е добруването на народа, а първа – маменето на народите и цялата вселена⁴⁵.

От казаното дотук най-вероятно личи нуждата от тотално преосмисляне на същността и ролята на националната сигурност в ограничаването на християнството и свободното изповядване на библейското учение. Личи нуждата от ясна дефиниция на ценностите и целите на службите на властта, чиято задача е да гарантират националната сигурност, както и тяхната прозрачност и отчетност пред обществото.

Ако за Дзержински, учителя на мнозина в тайните полиции на комунистическите страни, дори светецът е престъпник, то за Христовата църква дори на престъпника е дадена възможност да получи прошка и да стане светец. Ако за държавните терористи целта е пълното унищожение на идейния враг, за християнина важи Христовата заповед: „И тъй, всяко нещо, което желаете да правят човеците на вас, така и вие правете на тях; защото това е същината на закона и пророците“⁴⁶. За колебаещия се да избере между тези два светогледа и различни философии на отношения между хората е добре да издадем края отсега – Христос е крайният победител⁴⁷.

⁴⁵ Откр. 12:9.

⁴⁶ Мат. 7:12.

⁴⁷ Откр. 12:10.